

РЕШЕНИЕ

№ 1576

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-2, в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Атанас Маджев

при участието на секретаря Габриела М. Вladoва Боботилова
като разгледа докладваното от Атанас Маджев Търговско дело №
20231100900765 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 365 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба с входящ № 37188 от 19.04.2023 г. която е подадена от "БАНКА ДСК" АД, ЕИК *****, със седалище гр. София срещу ДЪРЖАВАТА, представлявана от министъра на финансите и „К.-МД“ ЕООД, с ЕИК *****, със седалище – гр. София.

Предявен за разглеждане е иск по смисъла на чл. 464, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че вземанията на ДЪРЖАВАТА в общ размер на сумата от 84 033,43 лв., представляващи лихви за забава начислени във връзка със закъснели плащания на публични задължения по ЗДДС на „К.-МД“ ЕООД към ДЪРЖАВАТА и съставляващи, както следва : 1 731,15 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 5 252,33 лв. за периода от 15.02.2009 г. до 24.02.2012 г.; 80 856,79 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 274 000 лв. за периода от 15.05.2009 г. до 24.02.2012 г.; и 1 445,49 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 5 328,73 лв. за периода от 15.07.2009 г. до 24.02.2012 г., за които публични вземания ДЪРЖАВАТА е присъединена и участва в разпределение, изготвено по изпълнително дело № 20228510401312 на ЧСИ – М. П.в с длъжник „К.-МД“ ЕООД, не съществуват, поради погасяването на главниците върху които се начисляват, поради изтекла абсолютна погасителна давност.

В исковата молба се твърди, че банката-ищец има качеството на вискател по изпълнително дело № 20228510401312 образувано по описа на ЧСИ – М. П.в. Длъжник по изпълнението е ответника - „К.-МД“ ЕООД, като същия отговаря с имуществото си за принудителното удовлетворяване на вземанията, с които банката разполага. Същевременно прилагайки процесуалната норма на чл. 458 ГПК съдебният изпълнител е присъединил за

кредитор в изпълнителния процес и държавата за вземания в общ размер на сумата от 84 033,43 лв. Те имат за източник издаден ревизионен акт от 24.02.2012 г. на ТД на НАП-София, като касаят дължим ДДС за м.01.2009 г., м.04.2009 г. и м.06.2009 г., както и начислени лихви за забава обхващащи период от 15.02.2009 г. до 24.02.2012 г. От ищеца конкуриращ се с Държавата, като вискател по изпълнително дело № 20228510401312 се поддържа, че вземанията на Държавата са погасени с изтичането на 10-годишна погасителна давност. Това е така, защото главните вземания за начислен ДДС са възникнали през 2009 г., съответно коментираната погасителната давност по отношение на тях е изтекла. Тя е изтекла и по отношение на начислените лихви за забава. Тъй като по изпълнително дело № 20228510401312 от съдебния изпълнител 21.04.2023 г. било насрочено предявяване на разпределение, в което Държавата била предвидена, като кредитор, в чиято полза ще се извърши погашение на подлежащи на удовлетворяване публични вземания, то за банката-ищец възниквал интерес да отрече съществуването на тези вземания спрямо длъжника, съответно да получи изпълнение на своите непривилегировани подлежащи на събиране от имуществото на длъжника вземания.

С писмен отговор подаден от ответника – ДЪРЖАВАТА, чрез министъра на финансите на 06.07.2023 г. е изложена позиция по предявените за разглеждане икове за отричане на вземанията на ответника предмет на принудително удовлетворяване по изпълнително дело № 20228510401312 на ЧСИ-П.в. Направено е възражение относно неподведомственост на спора пред гражданските съдилища, доколкото компетентни да се занимаят с него са административните такива, защото се касае до вземания, които се пораждат от правоотношение между държавата и финансово задълженото лице, респективно става дума за отношения на власт и подчинение, а не на равнопоставени субекти. Плащането на ДДС и свързаните с него задължения за лихва са от категорията на публичните задължения, които финансово задължението лице е следвало да изпълни по силата на публично-правна норма. С оглед на това спорът за недължимост на публични вземания са подсъдни на административните съдилища, като извод в различна посока не се налагал от нормата на чл. 17, ал. 2 ГПК. Аргумент в обратна насока не следвал от това, че изпълнителното производство по което се търси защита е образувано и се води по реда на ГПК. Водещо в случая било какъв е характера на вземането, чието несъществуване се иска да бъде установено в производството по чл. 464 ГПК. По основателността на предявените икове ответника настоява, че нямало ангажирани доказателства, от които да може да бъде направен извод, че публичните вземания на държавата, които са присъединени за удовлетворяване по изпълнително дело № 20228510401312 на ЧСИ-П.в са погасени и като такива следва да бъдат отечени, като несъществуващи понастоящем. Предвид това се настоява за постановяване на съдебно решение, с което предявените икове да бъдат отхвърлени.

Вторият ответник - „К.-МД“ ЕООД въпреки надлежно получения препис от ИМ не се е възползвал от правото си да подаде отговор по нея в срока по чл. 367 ГПК.

В депозирана на 16.08.2023 г. допълнителна искова молба банката-ищец излага

становище, че спорът за установяване несъществуването на публичното вземане на ответника е такъв по чл. 464 ГПК и следва да се разреши от гражданските съдилища, а не от административните такива. Приведени са доводи, които ищеца счита, че са в подкрепа на тази му теза. По тази причина се иска възражението за неподведомственост на спора да бъде оставено без уважение, като същия продължи да бъде гледан от Софийски градски съд, който именно разполага с компетентността да го разреши. По същество се изтъква, че в производството по предявен за разглеждане иск по чл. 464 ГПК единственото вземане, което подлежи на доказване е това, чието съществуване се отрича с исковата молба. Тоест вземането на ответника. Съответно именно това е страната, която носи тежестта да проведе доказване, че подобно вземане съществува за нея, в т.ч. и към момента на провеждане на изпълнителното производство. Единственият факт, чието установяване е поверено в тежест на ищеца в производство по чл. 464 ГПК е свързан с това да докаже, че има качеството на взыскател в изпълнителното производство, в което отричаното вземане конкурира неговото, съответно че се е стигнало до извършване на разпределение, в което е предвидено, че именно оспорваното вземане на ответника ще бъде удовлетворено. Ищецът продължава, че отричаните публични вземания за начислени лихви върху установен с РА данък добавена стойност са несъществуващо вземане, защото са погасени по давност, респективно главницата върху която са начислени е погасена по давност.

С допълнителен отговор от 13.09.2023 г. ответната страна – ДЪРЖАВАТА, чрез министъра на финансите излага нови факти осъществили се след подадения предходен отговор, а именно : че публичното вземане в размер на 84 033,43 лв., чието съществуване е предмет на отричане с предявения за разглеждане иск по чл. 464 ГПК е погасено по давност, като такава констатация е направена от публичен изпълнител при НАП, съответно същото не подлежи на събиране в пределите на изпълнителното производство провеждано по реда на ДОПК. В този смисъл било издадено и съответното разпореждане от 01.09.2023 г. по реда на чл. 255 от ДОПК. Изтъкнато е, че погасяването на вземането е станало по причина, че е изтекъл абсолютния 10-годишен давностен срок.

Вторият ответник - „К.-МД“ ЕООД въпреки надлежно получения препис от Допълнителна ИМ не се е възползвал от правото си да подаде отговор по нея в срока по чл. 373 ГПК.

Софийски градски съд намира за установено по делото следното от фактическа страна :

Видно от удостоверение с изх. № 16928 от 07.03.2023 г. ЧСИ- М. П.в е посочил, че пред него е образувано и висящо изпълнително дело с № 20228510401312. Същото е иницирано от ищеца - "БАНКА ДСК" АД, в качеството му на взыскател – носител на вземания подлежащи на принудително изпълнение, съгласно издадени изпълнителни листове от 30.06.2010 г., 13.07.2010 г., 13.09.2010 г. и 08.12.2010 г. Длъжник по изпълнението е ответното дружество - „К.-МД“ ЕООД. Общият размер на подлежащия на събиране дълг по изпълнителното дело към 07.03.2023 г. е посочен на сумата от 20 808 815,55 лв. В удостоверението е посочено и това, че на основание чл. 458 ГПК за

събиране в изпълнителното дело е присъединено вземането на Държавата, представлявана от ТД на НАП – София-град, чиито размер възлиза на сумата от 84 033,43 лв.

Част от доказателствата по делото е и заверен препис от съставен Ревизионен акт № 2101108433 от 24.02.2011 г. Същият е издаден срещу „К.-МД“ ЕООД и с него са установени публични задължения за ДДС относно периодите : 01.01.2009 г. – 31.01.2009 г.; 01.04.2009 г. – 30.04.2009 г. и 01.06.2009 г. – 30.06.2009 г.

Според удостоверение с изх. № 220372302437441/22.05.2023 г. издадено от ТД на НАП – София се установява, че общото вземане в размер на 84 033,43 лв., което е предмет на образувано пред публичен изпълнител изпълнително дело № 22150025120 е такова за лихви начислени за забава плащания на установени задължения по ЗДДС, като периодите на главниците /начисления ДДС/ са, както следва : 01.01.2009 г. – 31.01.2009 г.; 01.04.2009 г. – 30.04.2009 г. и 01.06.2009 г. – 30.06.2009 г., а срокът за доброволно плащане на същите е 16.04.2012 г.

Съгласно Съобщение за предявяване на разпределение с изх. № 24756/10.04.2023 г. в пределите на образуваното пред ЧСИ-М. П.в изпълнително дело с № 20228510401312 е изготвено разпределение на суми постъпили по изпълнителното дело, като на 21.04.2023 г. разпределението ще бъде предявено на участниците в производството.

Ангажирано е и разпореждане за разпределение на постъпили суми с изх. № 25441/12.04.2023 г., което е съставено от съдебния изпълнител в рамките на изпълнително дело с № 20228510401312. От неговото съдържание се констатира, че получената след осребряване сума в размер на 1 728 324,50 лв. е разпределена измежду конституираните в производството вискатели, съответно в пункт III по реда на чл. 136, ал. 1, т. 6 ЗЗД е предвидено разпределение на сумата в размер от 84 033,43 лв., с която да се погасят публични вземания на ТД на НАП-София-град.

Със съобщение № 64374 от 25.10.2023 г. ЧСИ-М. П.в е потвърдил, че е изготвил посоченото разпределение от 12.04.2023 г., като на основание чл. 464 ГПК сумата в размер от 84 033,43 лв., която според разпределението е определена за погасяване вземане на държавата не е преведена, доколкото вискателя – „БАНКА ДСК“ АД е ангажирал пред съдебния изпълнител доказателство за предявен иск с предмет оспорване това вземане на държавата.

Сред приетите по делото доказателства е и писмо с изх. № ЕО -3800-57#2/04.09.2023 г. на Директор на ТД на НАП – София заедно с разпореждане за прекратяване на производство по принудително изпълнение, съгласно чл. 225 ДОПК, като от същите се установява, че публичен изпълнител – Т. е разпоредил прекратяване на производството по принудително изпълнение на публични вземания предмет на изпълнително дело № 22150025120 от 2015 г. в размер на сумата от 84 033,43 лв., съставляващи начислени лихви върху лихвоносни главници /публични задължения за начислен ДДС с Ревизионен акт № 2101108433 от 24.02.2011 г./. В мотивите си публичния изпълнител е констатирал, че главните публични задължения върху които са начислявани посочените лихви са погасени,

поради изтичане на 10-годишен давностен срок, който е започнал да тече на 01.01.2010 г. и е изтекъл на 31.12.2019 г.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Предявен е иск с правна квалификация по чл. 464, ал. 1 ГПК.

Отрицателният установителен иск по чл. 464, ал. 1 ГПК е правен способ за защита на взыскател в изпълнителното производство срещу включване в разпределението по чл. 460 ГПК на вземане на друг взыскател към длъжника.

В настоящия случай се установи, че банката-ищец и първият ответник /Държавата/ са взыскатели по образуваното срещу втория ответник изпълнително дело, че по изпълнителното дело е извършена публична продажба на имущество собственост на длъжника по изпълнението, като въз основа на съставен протокол съдебният изпълнител е извършил разпределение, при което в полза на първия ответник – Държавата е определена сума за пълно удовлетворяване на вземането, за което е била присъединена в изпълнителното производство - сумата в размер от 84 033,43 лв., а за ищеца такава за частично удовлетворяване на вземанията му.

С оглед на това, налице е надлежна процесуална легитимация по делото. Оспореното вземане 84 033,43 лв. е включено в разпределението по изпълнителното дело. Не се твърди, че сумата е била предадена от съдебния изпълнител на взыскателя с оспорено вземане, а се доказва обратното, че същата е задържана и не се превежда от съдебния изпълнител, доколкото е иницирано производство по оспорване на нейното съществуване, съгласно установения ред по чл. 464 ГПК. На последно място, искът е предявен в законоустановения едномесечен срок от съобщението за извършеното разпределение. Трябва да се отбележи и това, че настъпилото в рамките на висящия исков процес по чл. 464 ГПК прекратяване на изпълнителното производство висящо пред публичен изпълнител, което е имало за предмет принудителното събиране на сумата от 84 033,43 лв., която е предмет на отричане в настоящото производство не съставлява обстоятелство, което да рефлектира върху допустимостта му, тъй като изпълнителното производство пред ЧСИ, в чиито предели е извършено разпределението на сумата от 84 033,43 лв. продължава да бъде висящо, като участник в него продължава да бъде Държавата, чрез НАП, която е присъединен взыскател, за която е предвидено удовлетворяване на пълния размер на отричаната сума с изготвеното и предявено разпределение от 12.04.2023 г. Следователно, искът е процесуално допустим.

По възражението за неподведомственост на спора СГС се е произнесъл с изрично мотивирано определение от 18.10.2023 г., което е добило стабилитет.

С оглед правилата за разпределение на доказателствената тежест при отрицателен установителен иск, ответниците са тези, които следваше да докажат, при условията на пълно и главно доказване, всички предпоставки на отричаното от ищеца вземане, т.е. фактите, от които то произтича. От събраните по делото доказателства няма съмнение, че Държавата е станала носител на публични вземания срещу „К.-МД“ ЕООД съставляващи начислен ДДС

за периодите : 01.01.2009 г. – 31.01.2009 г.; 01.04.2009 г. – 30.04.2009 г. и 01.06.2009 г. – 30.06.2009 г., което е станало с издаден ревизионен акт от 24.02.2011 г. Съответно върху тези главни вземания са се породили и лихви за периода на допуснатото от длъжника закъснение в тяхното плащане. Тези вземания за лихви съставляват сумата в размер от общо 84 033,43 лв., а именно : 1 731,15 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 5 252,33 лв. за периода от 15.02.2009 г. до 24.02.2012 г.; 80 856,79 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 274 000 лв. за периода от 15.05.2009 г. до 24.02.2012 г.; и 1 445,49 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 5 328,73 лв. за периода от 15.07.2009 г. до 24.02.2012 г. За тези публични вземания държавата е присъединена и участва в разпределение, изготвено по изпълнително дело № 20228510401312. По въпроса относно пораждането на тези вземания банката-ищец няма въведени възражения, като нейните оспорвания относно съществуването им към момента на извършването на разпределението са базирани изцяло на възражението, че те не съществуват, защото лихвоносните публични вземания върху които са начислени са погасени по давност /изтичане на абсолютна 10-годишна давност на публични вземания за ДДС/. Дефинитивно искът по чл. 464 от ГПК е такъв за установяване несъществуването на вземането на кредитора-ответник по него, но не само в материалноправен смисъл, поради неосъществяване на фактическия състав, от който е възникнало материалното право, посочено в изпълнителния титул, а като изпълняемо право, т.е. като притежание, което подлежи на принудително изпълнение. Доколкото с изтичане срока на погасителната давност отпада именно възможността за принудително реализиране на вземането, макар то да продължава да съществува като естествено задължение, чието изпълнение зависи единствено от волята на длъжника, следва да се признае правото на вискателя-ищец по иска с правно основание чл. 464 от ГПК да оспори вземането друг кредитор към същия длъжник, поради отпадане на неговата изпълняемост, включително и поради изтичане на давностния срок преди издаване на изпълнителния лист, с който той се легитимира като вискател в изпълнителното производство. В този смисъл е и, ал. 2 на чл. 464 от ГПК, според която искът може да бъде основан и на факти, които предхождат приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, какъвто е и изтичането на срока на погасителната давност, когато длъжникът не е направил такова възражение.

Според императивната разпоредба на чл. 171, ал. 2 ДОПК с изтичането на 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, се погасяват всички публични вземания независимо от спирането или прекъсването на давността. Според ал. 3 на същата разпоредба лихвите за публичните вземания се погасяват по давност с изтичането на сроковете за главното вземане по ал. 1 и 2, независимо от начина на погасяване на главницата. В случая главните вземания на Държавата, които са послужили, като основание за начисляване на лихвите в размер на сумата от общо 84 033,43 лв., а именно – вземанията за начислен ДДС относно периодите : 01.01.2009 г. – 31.01.2009 г.; 01.04.2009 г. – 30.04.2009 г. и 01.06.2009 г. – 30.06.2009 г. са станали изискуеми, считано от 01.01.2010 г., което означава, че уредената в

чл. 171, ал. 2 ДОПК 10-годишна абсолютна давност е изтекла по отношение на тях към датата – 31.12.2019 г. и и считано от началото на 2020 г. те следва да се преценяват, като погасени. В приложение на разпоредбата на чл. 171, ал. 3 ДОПК и всички начислени за тяхното закъснение лихви, в т.ч. и тези в размер на сумата от 84 033,43 лв., чието съществуване е предмет на отричане от ищеца в настоящия процес следва също да се считат за погасени по давност. Нещо повече тези вземания са служебно отписани от носителя им /Държавата/ по установения за това процесуален ред /чл. 173, ал. 2 ДОПК/ посредством издаденото на 01.09.2023 г. от публичен изпълнител разпореждане за прекратяване на производство по принудително изпълнение на публични вземания /сумата от 84 033,43 лв./.

Следователно, считано от момента на погасяването им по давност /01.01.2020 г./ Държавата не е носител на изпълняеми публични вземания в размер на сумата от 84 033,43 лв. с адресат – длъжника „К.-МД“ ЕООД и не би могла да се конкурира с банката-ищец при удовлетворяването им в производството по принудително изпълнение провеждано в пределите на образуваното изпълнително дело с № 20228510401312 по описа на ЧСИ-М. П.в в т.ч. и чрез изготвеното разпределение от 12.04.2023 г., в което е предвидено да получи изпълнение на посочената сума.

Всичко гореизложено дава основание на съда категорично да приеме, че вземанията на първия спрямо втория ответник за както следва : 1 731,15 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 5 252,33 лв. за периода от 15.02.2009 г. до 24.02.2012 г.; 80 856,79 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 274 000 лв. за периода от 15.05.2009 г. до 24.02.2012 г.; и 1 445,49 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 5 328,73 лв. за периода от 15.07.2009 г. до 24.02.2012 г. не съществуват, предвид което предявеният за разглеждане иск по чл. 464, ал. 1 ГПК е основателен и следва да бъде уважен.

При този изход на спора в полза на ищеца се поражда и правото на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да бъде репариран за извършените в производството пред СГС разноси. Прегледът на същите показва, че се касае до заплатена държавна такса за разглеждане на предявения иск в размер на сумата от 3 361,34 лв., съответно такава за издаване на съдебно удостоверение в размер на сумата от 5,00 лв., а така също и за възнаграждение на осъществилия процесуално представителство в полза на банката юриконсулт. Последното съдът определя на сумата в размер от 400,00 лв., като съобрази материалния интерес предмет на разглежданото дело, както и процесуалните действия извършени от пълномощника на ищеца по него. В този смисъл възражението на първия ответник по чл. 78, ал. 5 ГПК се явява основателно до посочения възприет от съда размер.

Така мотивиран Софийски градски съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от "БАНКА ДСК" АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Оборище“, ул. *****

срещу ДЪРЖАВАТА, представлявана от министъра на финансите, с адрес – гр. София, ул. „***** и „К.-МД“ ЕООД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр. София, ул. „***** иск с правно основание чл. 464, ал. 1 ГПК, че за ДЪРЖАВАТА не съществува вземане срещу „К.-МД“ ЕООД, с ЕИК *****, което е в общ размер на сумата от 84 033,43 лв., представляващо лихви за забава начислени във връзка със закъснели плащания на публични задължения по ЗДДС на „К.-МД“ ЕООД към ДЪРЖАВАТА и съставляващи, както следва : 1 731,15 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 5 252,33 лв. за периода от 15.02.2009 г. до 24.02.2012 г.; 80 856,79 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 274 000 лв. за периода от 15.05.2009 г. до 24.02.2012 г.; и 1 445,49 лв. – начислена лихва по чл. 175 ДОПК върху главно вземане в размер на 5 328,73 лв. за периода от 15.07.2009 г. до 24.02.2012 г., за които публични вземания ДЪРЖАВАТА е присъединена и участва в разпределение, изготвено по изпълнително дело № 20228510401312 на ЧСИ – М. П.в с длъжник по изпълнението „К.-МД“ ЕООД, тъй като същите са погасени по давност и не подлежат на събиране по принудителен ред в рамките на цитираното изпълнително дело, в това число, поради погасяване по давност и на главните вземания върху които тези лихвени вземания са начислени.

ОСЪЖДА ДЪРЖАВАТА, представлявана от министъра на финансите, с адрес – гр. София, ул. „***** и „К.-МД“ ЕООД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр. София, ул. „***** да заплатят в полза на "БАНКА ДСК" АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Оборище“, ул. ***** на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК сумата в размер от 3 366,34 лв. – съдебни разноски за заплатени държавни такси по делото и 400 лв. – възнаграждение за процесуално представителство на ищеца от юрисконсулт осъществено пред настоящата инстанция.

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването на препис от него на страните пред Софийски апелативен съд.

Съдия при Софийски градски съд: _____